

El mercat de Balaguer (Batxillerat)

L'Arxiu Comarcal de la Noguera us proposa un taller adreçat a l'alumnat de Batxillerat de la mà d'un arxiver. A través d'aquesta activitat, els alumnes podran conèixer de primera mà, tant la funció de l'arxiu com la feina dels arxivers i comprendre el valor dels fons documentals com a testimoni patrimonial del passat de Balaguer. D'aquesta manera també s'enfortiran els lligams de sentiment de pertinença al territori.

Durant el taller es podran observar, consultar i analitzar diversos documents i fotografies antigues a través dels quals els alumnes podran reconstruir la història del mercat. Com a conclusió de la feina de recerca realitzada, l'activitat es pot acompanyar d'una visita al mercat.

Què cal saber abans de fer l'activitat?

- Tenir idea de la ubicació de l'arxiu de la Noguera.
- Tenir idea de com funciona un arxiu.
- Conèixer la figura de l'arxiver.
- Tenir idea del que és una font documental.
- Haver explicat que actualment totes les accions humanes generen documents i que el conjunt d'aquesta informació va a dipositar-se a l'arxiu.
- Conèixer la importància de les fonts documentals.
- Tenir nocions sobre el mercat de Balaguer.

Objectius didàctics

- Visitar les instal·lacions de l'Arxiu Comarcal de la Noguera.
- Entendre les funcions d'un arxiu comarcal, com a garant de la conservació de documents antics.
- Conèixer els diferents tipus de documents que es guarden en aquest arxiu.
- Relacionar les diferents dependències amb la funció que tenen.
- Valorar la importància de conservar els documents, font de coneixement de la història.
- Descobrir el valor i el potencial del fons documental com a testimoni del passat.
- Iniciar els alumnes en l'observació i comprensió dels documents per conèixer el passat.
- Seleccionar, analitzar i interpretar la informació històrica de fonts directes i indirectes.
- Participar de manera activa, reflexiva i crítica en interaccions comunicatives de diferent forma.
- Comprovar els canvis que s'han esdevingut al llarg del temps en qüestions d'urbanisme, costums, professions, etc.

- Utilitzar el llenguatge com a eina per construir coneixement i per comunicar-lo, a partir del desenvolupament de les competències lingüístiques pròpies de la matèria.
- Conèixer la utilitat de les fonts documentals per al coneixement del territori.
- Valorar el paper de les fonts i els diferents punts de vista dels historiadors.
- Comunicar el coneixement històric adquirit per mitjà de diversos suports i amb el rigor intel·lectual requerit.

Conceptes

- L'Arxiu Comarcal de la Noguera.
- El mercat de Balaguer.
- El fons documental: administratiu i històric.
- Tipus de fonts: primàries i secundàries.
- Tipus de documents: textuais, gràfics, audiovisuals, etc.
- Funcions de l'arxiu: classificar els documents, ordenar-los i catalogar-los per a fer-los accessibles. Conservar-los en unes determinades condicions per garantir que es preservaran per a les generacions futures. Donar-los a conèixer en exposicions, per mitjà d'internet i de la premsa, en publicacions diverses, en visites escolars i universitàries, etc. Promoure i facilitar la recerca històrica de tot tipus.
- L'època medieval.
- L'origen del mercat de Balaguer.
- Ubicació del mercat al llarg del temps.
- Evolució de la llengua emprada en els documents.
- El Reng.

Competències bàsiques

Competències generals

Competència social i cívica

- Tenir interès a preservar les memòries plurals dels diferents protagonistes del passat.
- Desenvolupar la capacitat crítica i la comprensió envers altres maneres de pensar, tot alimentant els valors de la convivència i la ciutadania.

Competència comunicativa

- Aprendre a parlar, escoltar i exposar sobre la base del contingut específic de cada aprenentatge.

Competència en gestió i tractament de la informació

- Distingir entre els diferents tipus de fonts i suports.

- Seleccionar la informació que és directament rellevant i necessària per resoldre la demanda o el problema plantejat.
- Analitzar, contrastar i interpretar la informació obtinguda.
- Sintetitzar i comunicar els resultats obtinguts a través dels mitjans convencionals.

Competència en recerca

- Trobar resultats als interrogants inicials plantejats.
- Saber formular els resultats clarament i aplicar un mètode per respondre'ls.

Competència personal i interpersonal

- Desenvolupar la capacitat de l'alumnat per treballar de manera autònoma.
- Prendre decisions de manera conscient, davant de problemes plantejats.

Competència en el coneixement i interacció amb el món

- Mostrar un esperit crític en l'observació de la realitat.
- Analitzar els problemes socials des d'un punt de vista local i alhora global, tot contemplant la multiplicitat de factors explicatius.
- Defensar el reconeixement de la igualtat de drets i d'oportunitats.

Competències específiques de la matèria

Competència en la dimensió temporal

- Conèixer, identificar i aplicar a les informacions i fonts històriques les convencions cronològiques habituals.
- Establir relacions entre els precedents i conseqüents dels períodes del passat que s'estudien.
- Identificar la interdependència de diversos factors històrics en estructures i processos històrics concrets.

Competència en la crítica de les fonts històriques

- Analitzar diverses fonts per tal de verificar els discursos estructurats sobre períodes històrics.
- Mobilitzar els coneixements obtinguts i les tècniques apreses davant diverses fonts de naturalesa primària i secundària.
- Establir fets i interpretacions del passat a partir del contrast i comparació de les fonts.

Continguts

- Observació de documentació de diversa procedència a fi de conèixer els diferents fons documentals que conserva l'Arxiu Comarcal de la Noguera.
- Ús i contrast de diferents fonts documentals primàries i secundàries (materials, textuais, iconogràfiques, cartogràfiques, digitals, etc.) per contextualitzar els conceptes generals amb fets de l'entorn proper.

- Recerca d'aspectes de la vida quotidiana del passat, a partir d'informacions extretes de fonts primàries.
- Identificació de continuïtats, canvis i retrocessos, així com de les relacions de simultaneïtat en la successió dels fets d'un mateix període històric.
- Identificació de les causes i les conseqüències dels fets històrics i dels principals processos d'evolució i canvi anteriors a l'època contemporània que permetin l'anàlisi de situacions posteriors.
- Realització de treballs d'investigació històrica -individuals o en grup- que comportin la recerca, obtenció i selecció d'informació a partir de fonts diverses.
- Reconeixement de la dimensió política i ciutadana de l'ésser humà, de les diferents interpretacions de la ciutadania i de la seva dimensió moral.
- Valoració del paper dels homes i les dones, individualment i col·lectiva, com a subjectes de la història de Catalunya i Espanya i exercitació de l'empatia històrica.

Activitats d'aprenentatge

- Introducció per captar preconceptes dels alumnes.
- Visualització de documents singulars de l'Arxiu Comarcal de la Noguera.
- Observació i consulta de fonts documentals.
- Comparació de dades de diferents èpoques.
- Formulació d'hipòtesis.
- Visita al mercat de Balaguer (**opcional i a càrrec dels docents**).

Dades de contacte

Arxiu Comarcal de la Noguera
Adreça: Plaça dels Comtes d'Urgell, 6. 25600 Balaguer.
Telèfon: 973.44.30.56
Pàgina web: <http://cultura.gencat.cat/arxius/acn>
Adreça electrònica : acnoguera.cultura@gencat.cat
Contacte: Maite Pedrol i Giménez.
Horaris: Hivern (octubre/maig), de dilluns a divendres de 9 a 14h.
Tardes de dilluns a dijous de 15.30 a 18h. Estiu (juny/setembre) de dilluns a divendres de 8-15h. Alguns dies tancat a l'estiu.